

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :
 Doma 3 K.
 v Ameriko 6 K.
 za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
 eden naslov pošila, doma 2 K.
 v Ameriko vsakomi na njegov naslov 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srea Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. pleb. v Čerensoveih,
 Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomu
 moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srea
 Jezušovoga vküp je na leto :
 domá, če za več naročnikov na eden naslov se
 pošilajo 4 K.
 če samo za ednoga 5 K.
 v Ameriko vsakomi naročniki na njegov lasten
 naslov 8 K.

„Je napravo gostüvanje.“

— Mát. XXII. —

Veliko gostüvanje je napravo evangeliumski král síni svojemi. Poznamo toga krála, od šteroga v tom evangeliji gučí Jezuš. Oča nebeski je on, kí je napravo svojemi za nás krížanomi síni veliko goščénje: vso veselje ládanja vekivečnoga králestva. Pa je k tomi goščénji pozvao vse nás. Vse, ki so bilí na zemli, vse ki živéjo zdaj, vse kí šče májo pridti na to zemlo. Nikoga nešče on skvaríti, níkoga ne pogübiti. Za to je poslal jednorodjenoga sinú, naj „žítek májo ino obilneše májo,“ naj „se ne zgübi nišče, nego se naj zveliča“. Pa je Jezuš spuno svojo reč, spravo je vsem odküplenje, pozvao je sám vse národe na svoje veselje pa je te poslal vó sluge svoje rekoč: „Ite, glásíte evangelium vsemi stvorjenji! Evangelij naj glásijo, „veséli glás“ pomeni tá grčka reč po našem: veséli glás naj neséjo vsemi stvorjenji, ka so odküpleni ino pozváni na večno goščénje jednorodjenoga Sinú božega.

Prineseo je pozvánje nebeskoga Očo sám jednorodjeni Sin na zemlo. Raznesli so to njegovu slugi: apoštole ino dühovníki sv. matere-cérkve po celom sveti, naj ne bo níkoga, kí bi lahko pravo: jas bi šo pa sam ne bio pozváni.

Prí vládaraj je od inda sveta návada, da kí so k njim na jelo pozváni, oni morejo v posebno naprej-písanoj resnoj obleki pridti. Kí tákše obleke nema, on ne sme notri, tak je déndenšnji.

Inda sveta je ínači bilo. Te so kralovje samí poslali dáli svétešnje obleko tistim, štere so pozvali pa samo v tistoj obleki je slobodno príseo.

Tak dela tudi nebeski král, vekivečen Oča. Vsakomi nam je poslal

svétešnje obleko: svetlost milošče pri sv. krsti. Či bi što to obleko krsta zamazao, raztrgao, zgübo, je svestvo pokore, v šterom si obleko milošče vsaki lahko znova nazaj správi.

Tak smo vsi močno pripravleni za nebesko goščénje. K rokám nam je dáno vse, z šterim smo mogoči tá pridti. Samo to je pitanje, jelí tudi ščémo déonicje biti toga goščénja.

Zamán je pozvánje, či što zvánja čüti nešče. Pa kak dosta je takših, kí ne čüje. Že sám Jezuš svedoči, ka „čüjéč ne čüjejo í glédajoč ne vidíjo“. Njihova vüha so zapreta i očí žmirijo pred božov pravícov. Si ti nej takši?

Znova so vnogi, kí čüjejo pozvánje, se veselíjo, ka so pozváni, nego za obleko goščénja njim je ne skrb. Krstno so že dávno raztrgali, pokorne pa níkak ne morejo prav na sebé obleči. Od dnéva do dnéva odlášajo svojo pokoro tak dugo, ka na slednje de njim prle idti, kak de njim obleka krédi. Te do se pa zamán rívali k goščénji, ne bode jih poznal Oča — král — za svoje, velo de je vövržti „na zvünešnje tmico, kde bo joč í zobno škripanje.“

Samo malo, jako malo je onih, kí si skrbno čüvajo obleko čisto, jo znova i znova peréjo z skuzami pokore, jo čistijo ino belijo pri pekočem sunci krížov i težáv življenja pa se tak pripravlene držíjo za dén, kda oni tudi v roke dobijo pozvánje vekivečnoga gostüvanja.

Glédajmo, ka mo mí med temi slednjimi pa prosimo nebeskoga Očo — krála — naj pomága v tom občüvanji milošče ne samo nás, nego posebno tudi one, kí na različni bojiščaj prelevajo svojo krv za domovino ino v velikih trumaj idejo na pot, štera k večnomi goščénji pela dobre.

Bojna.

Hujskajo se narodi eden proti ovomi. Krv v potokah teče, od mirú ni glasú. Bolgarija je pod orožje pozvala svojo vojsko, za njov pa Grčka. Eden narod čaka na ovoga. Vsaki se boji za zemelska, večna pa ma na skrbi Večni!

Svoj namen dober Bog dosegne po boji, šteroga je ne mogoče po miri. Nešteti stojezeri se zveličajo, kí bi se v miri pogübili. V strelnih jarkah kralüje treznost i poštenost, pijanost i razvüdanost pa za njimi zdigava svojo kačjo glavo. Glejte vnoge, kí na dopüst pridó domo. Ne vidite nanjih vresničene te reči. V žganici i vini šče vnogi pozabiti smrtne nevarnosti pre-stane. Svedoči to pobolšanje srca do dna? Vidite zrok, zakaj beži mir od nas. Navadili smo se boja mlačni smo postali v molitváh, molimo menje za naše vojake, kak prle, zato pa ne ga še splošnoga spreobrnjenja i mira. Več molimo i bole molimo.

Z popolnim vüpanjom prosimo té mesec Rožncvensko kralico za spreobrnjenje narodov i na tom fundamenti za mir. Na tom fundamenti bo stao stalen mir, se bo vkoreninila naša zmaga. Brez toga fundamenta nam zmaga samo dnes-vütro obstane.

Glejmo poročila z bojišči:

Rusko bojišče. Prek Tarnopola v pokrajini *Wolhynije* so jako srditi boji. Rusi z nezgovornov silov napadajo. En hip so edenajset redov popoloma proti našoj vojski poslali, štera je ne samo odbila ruse, nego ešče edno visino zezvela i sovražnika ne prek vode *Ikve* püstila. Kre te vode so naši 4020 rusov zgrabili. — Kre *Styr* vode so naši več občin sovražniki z rok strgali v Litvaniji so pa do

Krasyna prišli. — Nemci so pred **Dvinskom** (Dünaburg) več ruskih postojank zevzeli i jezero rusov zgrabili. — Pri **Wilejki** so rusi več nemških štukov zaplenili, topničare pa spoklali, ki so se do zadnjega trenutka ne dali od svojih topov vkraj spraviti. — V **Pripetskih** močvirjih so se nemci nazajpotegnoli do reke Jassiolde, da je rusi ne bi okoli zapasali. Pri tom nazdrt i denji so pa še li zgrabili 102 rusov. — Hindenburg general z velikimi stopaji napreduje vsikdar globlje v Rusko i je že prišo do **Berezine** vode.

Srbsko bojišče. Pri Belgradi so naši z uspehom strelali na Topčiderskih visinah ležečo srbsko pešijo i raztretili eden dugi tren.

Talijansko bojišče. Na Tirolskom so naši pri **Ortler**-i začeli strelbo i taljanske čete odtirali od večih krajov.

Francozko bojišče. Francozi i angleži so začeli od morja do Vogezev nemške postojanke napadati, a v večih mestah so odbiti i samo tū pa tam se njim je posrečilo zevzeti štero nemško zakritje.

Türsko bojišče. Türki so zadnje dni samo menjše boje meli i v teh lepe uspehe doségli.

Na morji se dale potáplajo ladje, večinoma angležke. Edna ruska i francozka sta se tūdi. Nazadnje se je angležka **Urbine** potopila brščaš po nemškom podmorskem čuni, ali moštvo je rešeno.

Dom i svet.

Odgovor naše monarhije zedinjenim Državam. Baron **Burian** Štefan, naš minister za zvunanje zadeve je po **Penfield** Frederiki, bečkom ameriškem poslaniki odgovor dao ameriškem vladi na tisti list, v šterom nam je ona na oči vrgla, ka smo mi tisti čas tūdi prevažali strlivo, kda je Angležko z buri boj melo. Odgovor naš zdaj dani je krotek, i razprávlja razloček med našim i ameriškem prevažanjem strliva. Tisti čas je morje naime ne bilo zaprto, kak je dnes i prevozilo se je od nás tak malo strliva, ka se ameriškomi velikanskomi prevažanji nikak ne da primeriti.

Taljansko. Taljanski mornarski minister **Viale** je odstopo od svoje službe. — Taljanska vlada se je posvetūvala, kak bi mogla Srbijo i Bulgarijo pomiriti.

Grčko. Grčki kralj je vso vojsko dvajseti letnih tečajov pod orožje poz-

vao. Zrok na to mobilizacijo je dala bulgarska mobilizacija. Če bi bolgar Srbijo napadno, bi Grčka Srbijo brščas pomagala.

Srbija. Adjutans ruskoga cara **Mihajlovič-Vasili** je z posebnim poslanstvom prišo v Niš i odpotūvao na glavni stan k Aleksandri trononasledniki.

Bulgarija. Bulgarska vojska v kratkom bo cela pod orožjom. Bolgarci so neizmerno navdūšeni i komaj čakajo, da bi macedonske brate srbskoga jarma rešili. Naši sovražniki so bolgarom obečali Macedonije tisti del, kje bolgari prebivajo i šteroga zdaj srb má. Srb je v to ne šteo privoliti. Nato so angleži i francozi naznanili, ka potalijanskoj vojski vzemejo Srbiji Macedonijo i jo dajo Bulgariji. Ali Bulgarija je lisicam ne vervala. Talijan za njo ne bi šo v Macedonijo, rajši za sébe, zato se oborožila, ka de se bránila, če bo potrebno.

Tretje nemško vojno posojilo se je znova posrečilo. Dvanajset milijardov mark je ljudstvo posodilo državi na vojne potroše. Takše ljudstvo zaistino, more zmagati.

Naše trétje vojno posojilo je že tūdi naznanjeno. Kda se začne nabiranje, obvestimo drage naročnike.

Austria. V Austriji je določena cena krumplov. Od oktobra 1-ga je krumplov za jesti cena 8 kor., za krmo pa 7 kor. po sto kil.

Cena cukra. Vlada je določila ceno cukra. V toj določbi je to tūdi povedano, keliko smejo mali trgovci dobička meti, ne več naime, kak 8 kron pri 100 kilah, to je 8 filerov pri kili. V tom dobički so vsi trgovcovi potroši zračunami, pa ne sme več filera računati. Ki to določko prestopi, se podvrže kazni, štera zna stati v dvame-sečnoj vozi i 600 koron plači.

Cena cukra za sobočki okraj je 99 kor. 15 fil., za lendavskoga 99 kor. 50 fil., za monoštarskoga 98 kor. 45 fil. Po toj ceni dobijo trgovci cukr po 100 kilah. Pri kili 8 filerov smejo draže tržiti odjemalcom.

Kaj moreje z sebov vzeti 18 let stari 15-ga oktobra? Vsaki si naj z sebov vzeme močno obütel, škér za jesti, vunatno spodnjo obleko i vunatne vnūče ali nogavice. Obütel i spodnjo obleko, če de pripravna za vojaško službo, plača poveljništvo, za potni strošek se njim pa povrne 1 kor.

Kühar Stefan †

Z potrjim, ali z vūpanjom napunjenim srcem naznanjamo žalostno novico, da je **Kühar** Štefan z Bratonec, naš eden te najrodovitnejši i najbolši pisatel slovenski, popolnoma vdan v Božjo sveto volo, po dugom betégi zaspao v Gosposi v Bratoncih sept. 25-ga t. l.

Peče nas ta nezmerna zgūba, krvavo rano nam seka v bolečo dūšo, ali vūpamo se. Vūpamo se, da pokojnoga zaistino požrtivovalne trūde je plačala Bl. Devica Marija. Vūpamo se, da pokojni bo nadale lūbo svoje slovensko ljudstvo. Vūpamo se, da dobra nebeska mati nam poskrbi druge pomagāče, ki do po sledah pokojnoga hodili i goreli za slovensko slovstvo.

Toga vreloga, nepozabnoga pisatela slovenskoga vsem dragim četevcom v pobožne molitve zročimo.

Z Bogom draga nam dūša, ne henjamo te i nadale ljubiti. Počivaj v mirū.

Vredništvo.

Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: **Pūvar** Jožef z Sodišinec, — spadno je aug. 26-ga na severnom bojišči, — i **Marič** Štefan z Krajne, šteri je mro v bolnišnici. Daj Srce Jezušovo pokojnim večno smilenje, njihovim tužnim, globoko posekanim domačim pa zaceli rane dobljene od te velike zgūbe. **Vlavloleni** so: **Kocjan** Ivan z Sodišinec, **Barbarič** Janoš z Šalovec, **Kranjec** Ferenc z Gederovec, **Seršen** Franc z Tropovec, **Gábor** Janoš z Tropovec, **Farič** Mihál z Tropovec i **Andrej** Štefan z Petrovec. Prvi je junija meseca toga leta vlovljen, ovi drugi so pa v Przemysli bili.

Kak je eden naš vojak ranjen. „Sept. 3-ga sem dobo strlaj od granate v pléča; kda mi je pajdaš, **Tarandek** Štefan z Dugoveškoga-Vreha rano obvežūvao, sem dobo drugi strlaj z kroglov v nogo; kda me to vezao, so me strelili v glavo. Kda me to rano tūdi na réd vzeo, sem si malo jamčko skopao, kam bi legeo, pajdaša pa oproso, naj mi vekšo napravi. I kda jo je delao, te so pa rjega zavadili v desno roko i zdaj oba ideva v bolnišnieo. Srce Jezušovo, bodi mi smileno. — **Jagerič** Ivan z Ivanec. vojak 48-ga pešpolka.“

Prošnja do vojakov 20-ga domobranskoga pešpolka. Lansko leto septembra meseca je služo med vami na Ruskom v 10-oj stotnji Geder Leopold z Petanec. Prosim vas, dajte glas vredništvu Novin, če kaj znate od toga vojaka?

Slovo 19 let starih slovenskih vojakov. Slovo od našega slovenskoga krája. V velkoi žalosti se moremo ešče dale ločiti od naše domovine, kak smo dozday bili. Prišli so dnévi, ka moremo iti z Boga pomočjov na bojišče bránit našo ljubljeno domovino. Z žalostjov se poslovimo od vás, drági poznanci ino prijátlji, najbole pa ljúbi starišje, ki ste nas žmetno gorzvodili i z nami dosta trpeli, pa na stare dni vas zdaj moremo ostaviti, kda bi vam mogli na pomoč biti. Ne vemo, jeli mo se vidili več, ali ne. Prosimo vas pa, dragi starišje, zročite svoje i naše trpljenje gor Oči nebeskomi, kak je zročila Devica Marija njem svoje i Jezušovo, kda ga je mrtvoga na rokah držala i se je z Božov volov tolašila. Tak se i vi potolažte ljubljeni naši starišje, i nehajte vse na Božo volo, ár če na Božo volo se zanesémo, te de nas on pomagao i Bl. D. Marija. Srečno, z Bogom z dalečine dragi starišje, brati, sestre, dühovni pastérje, naša rodbina i sosedje pa vi ljubljeni pajdašje, z šterimi smo 19 let gorrašli, vküpjiveli. Z Bogom ostante vsi poprek! Molite za nas, ne spozábite se z nás! Ne spozabite se z Bogá i Bl. Dev. Marije! : Pintarič Jožef z Sodišinec, Gorza Ignac z Rakičana, Skerlak Štefan z Stánjovec, Horvat Ferenc z Doline, Počkovec Koloman z Žanavlje, Szijártó Jožef z Sp. Šláveč, Vidonja Jožef od Sv. Jürja, Gaber Mihal z Srdice, Škerlak Ludovik z Šúlinec, Merica Ludovik z Sobote, Skraban Franc z Domajinec, Benko Anton z Bakovec, Kovač Franc z Adrijanec, Grábar Géza z Sela, Ratnik Jožef, desetnik, z Gederovec. — Za slovo si spopevlemo pesem slovenskih fantov od 18. domobranskoga pešpolka :

Fanti slovenski vu bojno so šli,

Lepo od doma slovo so vzeli,

Srce b'lo žalostno,

Milo si pojejo,

Vsaki oddaleč nazaj se zgledi.

Zavitki 35 dek se lahko pošlejo ešče na sledeče taborske pošte zvün tistih, štere smo že objávi: 32, 38, 40, 42, 44, 47, 50, 63, 68, 71, 72, 75, 87, 92, 132, 139, 162, 173, 206, 351, 352, 353 355.

Potrdjeni plebanoš. Čačič Jožefa so mil. púšpek v četrtek za črensovsko faro potrdili v plivanoškoj časti. Daj njim Srce Jezušovo vnogo dühovnoga veselja pri svojih ovčicah vživati.

Zahvalnost. Dr. Jósa Fabjan, voditeo lendavske vojaške bolnišnice se toplo zahvali vsem milim darovnikom, ki so za ranjence kaj darúvali i njim žele obilno blagoslova božjega. Ravnotak se zahvaljuje túdi *Rdeči Križ* z Budapešta, Dr. *Saly* Ladislav z Budapešta, Dr. *Rogač* Franc z Szombathelya, Dr. *Brandieu* Silvian, Slepec Ivan iz Sobote pa *Vojsko Pomagajoče Drúštvo* z Budapešta za milodare, štere smo v Novinah nabrali i imenúvanim za ranjene, slepe delanezmožne vojake prek-dali.

Smrt. 19-ga toga meseca je mro v Beltincih *Novak* Ferenc v 33-om leti svoje starosti i je zakopan 21-ga. Pokojni je bio vlč. Bassa Ivana, bogojanskoga plebanoša svak, po opravili imeniten sabó, reden, tihi človek, šteroga je vsaki ljúbo, ki ga je poznao. Slaboga zdravja človeka so túdi zavnali po zimi v vojaško delavnico šivat za vojsko, kje se je nakopao smrtno jetiko. Žalúje za njim dovica žena, dvoje dece, stari starišja i obširna rodbina. Vsoj rodbini i zrazimo najto-plejše naše sočútje, pokojnoga dúšo pa zročimo v smileno Srce Jezušovo.

Z Bogom. „Starši dragi, ne žalostite se za mé, naznánim vam, da je moje srce goreče i pripravleno življenje dati in kri prelejáti za domovino. Iz srčne ljúbezni prosim, odpústite mi, če sam vas pri vašem srci kaj razžalo. — Oj srečna je dežela Vogrska in dolina Bratonska, kje je moja zibelka tekla, z gorečim srcem se jaz od té podam črez brege in dole in bistre vodé; srce mi pa strepeče, kda si zmislím na svoj dom. Oj vari me angel moj, bodi mi na stráni. Daj vsamogočni Bog, da ešče ednok pridemo v te veselí kraj nazaj, če pa ne de mogoče, te pa v nebeski raj. Bog vam plati na vseh trúdah. Z Bogom starši, brati, sestre, vsi poznanci! Molite za nás! Bog plati, ka ste mi Novine pošilali, pošilajte mi je i na bojišče. Z Bogom! Z Bratonec: Kraut-haker Ferenc, Filó Ferenc.“ — Ljubléni starišje i vsi naše fare poznanci, z Bogom ostanté! Ne starajte se za nás, molite za nás. Mi 19 let stari fanti idemo domovino braniti i neprijatela daleč tirat od nás. Mi mládi junaki vam pošlemo zadnjič srčne pozdrave, vsem poznancom, rodbini, starišam, šteri ste se za nás mantrali, pa vsem kričimo iz dna srca: z Bogom! Bokan Štefan z Dolnji Šlaveč, Benkič Anton z Domajinec, Cigüt Ludovik z Satahovec, Flegar Janoš z Sobote, vojáki 31-ga domobranskoga pešpolka.

„Lepi mi je žitek na tom velkom sveti, Dosta bole sladko je pa za dom mreti, Prišla mi je vúra, idem na bojišče, Za mé se z domačih naj ne joče nišče! Z Bogom mati, setre, brati Morem od vás odhájati Al' či pridem, dár prinesem! Zmage venec, če se vrnem.“

Dündek Karol

z Skakovec, vojak 83-ga pešpolka.

Svetišče na Sv. Višarjah pogorelo. Talijani so tak dugo strelali na Koroško, ka so zavadili imenitno romarsko cerkev na *Sv. Višarjah*, kam je teljko slovincov hodilo Marijo častit, jo vužgali 16-ga septembra. Cerkev je do tal pogorela. Čudodelna Marijina podoba je že predtem z cerkve odnešena v Beljak v frančiškasko cerkev (Villah). Romarska cerkev je na 1792 metra visokoj gori stala i šeststo let bila romarsko središče goriških, koroških i kranjskih slovincov. Romare so oskrblávali v zadnjih časih frančiškani.

Glási ednoga ranjenca. „Smilena srca do ranjeni vojakov!“ Tak smo si zgučavali ednok, naj nas samo moro ednok vö z te Galicije odpelati, kam na vogrsko, tam si človek ležej kaj küpi i tak nad gučavanjom so nas rejsan k edno postaji spravili, tam smo dobili čokolade i nikše pečenje smo si znakúpili. Pride nato eden mladi gospod nas gledat notri, kak smo ležali. Moji pajdašnje so ga prosili, ka bi naj prineso nam za 3 korone krúha pa nekaj kolbasi; dobo je 4 korone. Mi smo čakali, pa nikoga nej nazaj bilo. Kakše srce je te človek meo, ka od ranjencov, tak lejko povem, vkrao peneze, pa odišeo žnjimi.

Kak pa kaj doma novoga? Doma je zdaj vse slobodno, ka nega pravi moški rok doma. Nej samo dekle, nego ešče ženske si túdi iščejo pajdaše mesto nas, ki trpimo za njé. Tak smo vdablali z vsej krajov pisma, ne bi rad je poimeni vónapisao, ka pa či bi me prišle bit, ka drúge túdi so takše, za štere ešče nevem, ka samo njé bi v sramoto djao, ove pa nej. Pa vas pitam, či je kaj dobroga doma? Ka je bilo je odišlo, ka jih šče je, pa tiste že čakajo puške, štúki, šrapnelli, granati. Jaz mislim, ka se tej zdaj znam k Bogi obračajo! Deca so zdaj doma, starost je drúga mladost! Ta deca so ešče maloletna, samo matere so strah, če bi se hči nej mogla oženiti. Nikaj se ne bojte ve tej túdi prido zanami, čirávno ka je zdaj njuv svet, da močnejši nega doma. — Mladost je norost. Starišje bi mogli čedni biti, ka bi té pojbiče nagnali, gda hčer iščejo

za volo greha. Kak te račun davali pred Sodcom na tom pa na ovom svejti. Nevete pa se ne bojite gromske strele? Na bojišči šče ne dajo méra te nesramnige, ka niti tam njemi ne dajo Boga moliti, kje ga vsakšo megnjeje leko smrt dojde! Vseféle zmišlavajo v pismo, ga stokrat kúšnejo, ga hvallijo, ka on tak lepi, kak da sunce sija, kak gda ptice pojo, rože cvetejo itd. pa te da bi samo ednomi liki telkim, kelko jih poznajo, pišeo. Vlačúge, tak si mislijo: „ve eden med njimi znam li pride domo, ka se me te zeme, či se zdaj že naprej priskrbim“.

Dolinec-Ranjenec.

Iz pisem naših vojakov.

Pesmi vojaka z Medji murja.

Žalostni mi je denek
I ta sedma vúra,
Da sam se rezdružil
Od svojega dvora.
Devet sto petnajsto
Leto se nam pise,
A mo draga žena
Suzice si briše.

Z edenajstog februara
Rano sunce zišlo,
I z mojega srca
Sve veselje 'dišlo
z Bogom oča, mati,
Brati i sestrice,
z Bogom žena draga,
Idem od dečice.

Drugač nemre biti,
Moram ja oditi,
I Ferenc Jožefa
Volo iz vršiti
Vu daleko zemlo,
Med gore karpatske,
I tam smo si najšli
Snežnate postelke.

Postelke smo meli
Vu ruski dekongi
Z snegom zagrajeni,
Z vedrom pokrijeni.
Protoletne ftice
Lepo si spevajo,
A nas siromake
Suze oblevajo

Osemnajstoga majuša
Mi smo se selili,
Iz svojega srca
Veselje zgubili.
Iz gore karpatske
V tužno Galicijo,
Neznam, dám si videl
Svo tovarišico.

Tužno si zdihavam
Vudne i vunoči,
Jezušek lubleni,
Bod mi na pomoči.

Da bumo se mogli
Negda skupa ziti,
Jezuša Mariju
Na vejke dičiti.
Daj mi dragi Jezuš
Sve verno trpeti
A nazadnje pako
V tvo diko dospeti.

Draga žena, zmisli se ti na mene
V zakšoj togi i nevoli jos sem ve.

Meni si ti vsako uro pred očmi
Kako živiš z svojim sinom ove dni.

Mislím si, da na me si pozabila,
Da ne pišeš listeka mi pravoga.

Draga žena, piši meni listeka,
Kaj bom čital nekaj od svog' sineka.

Ja se dosta svaki denek žalostim
Kad se zmislim kak ti živiš i moj sin.

Ali naj bo hvala dragomu Bogu
Kaj bom mogel pretrpeti sve ovu.

Daj nam Bože negdaj skupa se ziti
Jezuša, Marijo navejke dičiti.

*(Novak Ferenc z M. Srdišča,
v IV/7. delavskom oddelki.)*

Čutila ranjenoga slovenskoga vojaka. Vu imeni božem začnem poslati par zmožni reči od dobrih vojakov, ki smo v božem imeni šli v to grozovitno bojno, kje naš je bilo vküp spravleni naših domačih poznani blúzi do dvajseti, ali zdaj pa več ne vemo eden za ovoga, gde smo vse narazno po špitalaj. Záto se vúpajmo v našem Gospodnom Bogi, ki smo po špitalaj, ino šteri so ešče na bojišči, ka ednok nazaj vküp pridemo v našo domovino, gde so nas naši starišje gori odhranili v naši mladih letaj. Ali mi vojaki se vúpajmo v našem gospodnom Bogi, ka naš neprijatelj ne de mogoči dobiti našo lepo domovino. Či bar moremo dosta kaplic krvi stočiti za našo domovino, záto ki smo ešče živoči na tom sveti, prosimo si, naj nam gospodin Bog ednok mír da, ino tem dúšicam, štere so mogle tam mreťi na bojišči pa naj da odičeno goristanenje.
(Žlebič Števan, ranjeni vojak.)

Prošnja vojakov. *Žalost njuva zavolo zakonolomnih žen.* Rad bi Vam doli popisao od našega vojačkoga stana, v šterom že teljko mesecov z božov pomočjov obnašamo naše jako težke težave den in noč. A Bogi v čast je zamučam. Vse jako dobrovolno trpimo, ar smo toga vredni vsi vküp, nej samo mi, šteri smo tú v toj velikoj pogibelnosti, — bojišče je naime jako

žalostno, ar ne vemo vóre niti minote, gde nam telo predere neprijateljska krugla — nego vi doma túdi za naše grehe. Delajma kak najvekšo pókoro. Či mo vsi ednoga dobroga nakanenja, dobre misli, dobroga dela, ino mo se tak ravnali, kak nam sv. Maticerkev zapovedava, tak se te enkrat lejko, troštamo božega míra, šteroga že žele vsaka dúša na celom svejti. Na bojišče smo prišli vse vere lúdje, dobri i grešni, ali tak nas je gospodin Bog spokoro vse, kakše šte vere je človik, da vsaki rad Boga moli, či samo malo časa ma; moli za sebe, moli za svojo tovarišico i za lúbo deco, za stariše, za prijatele i za neprijatele, vsem vküp žele vsaki vse dobro. Do vas domačih, pa to želenje mamó eti vsi, naj za nas túdi Boga molite, idete k božoj službi, kak največ ste mogoči ino k svetomi obhajili pristopite. Istina meli smo to velko srečo mi túdi, ka smo bili pri božoj službi v tom bojnom poli, ali pitam vas poš. slovinci, gde se ta boža služba z vršavala? Največkrat v onih lúknjaj, štere so skopane za naše mejke postelete, túdi smo, hvala Bogi, bili v tej mejstaj pri spovedi ino pri svetom obhajili, štero smo z tak velkim veseljom gorprijali, ka smo se od veselja jokali; meli smo tam túdi lepe navuke i predge, štere smo si globoko v srce zasadili ino to želenje zdaj mamó naj one v našem srci ostano naveke, ino se naj to v našem srci ne posehnejo nigdar, liki se naj škem bole vsigdar v korenijo v njih.

(Dale).

Najnoveše.

Napádi francusov pa angležov, s šterimi so nemce potreti šteli, so se po celoj vojnoj liniji vjalovili.

V Wolhyniji pa v Izhodnoj Galiciji so se rususki napádi túdi vtišali. Zdaj je ze znova mi napádamo. Vništernih mestaj so se že v beg podali rusi.

Pošta.

Mihalič Mihal. Večeslavci. Vašo karto sem odposlao v Budapest. Tamodnet dobite odgovor naravnoč. **Fartek Ferenc Martinje.** Vaš sin je premino. Pišite k tistoj družbi, štera zgrábljene má na skrbi, znabiti je že dobila glás, kde bi bio zevzėti. **Lútar Jožef. Nedelica.** Vaš sin je ranjen. Da ne ga glasa, v šteroj bolnišnici bi ležao, so ranjenoga brščas sovražniki zgrabili.